

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2005
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 18 • ΕΤΟΣ 33
ΤΙΜΑΤΑΙ: 0,01€

Η περιβαλλοντική συνείδηση του Έλληνα

Αχελώος:

Η 3^η νίκη στο ΣτΕ

Ο Υπουργός Τουρισμού

**κ. Δ. Αβραμόπουλος στο
τρένο του Νέστου**

**Η μεσαιωνική τράπεζα
της Μονής Σινά**

**Μνήμες Ρωμιών στη Νίζνα
της Βόρειας Ουκρανίας**

**Η Σύμβαση του Άρχους
και η Ελλάδα**

Εξώφυλλο: Άποψη του ποταμού Νέστου.
Φωτ. Δημ. Δημόπουλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ, σελ. 3

ΟΙ ΔΙΚΟΙ ΜΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ,
σελ. 4

Η ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ
ΜΟΝΗΣ ΣΙΝΑ, σελ. 5

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΞΑΝΘΗ, σελ. 6

Η ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, σελ. 6

ΑΡΧΑΙΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΕΡΕΥΝΑ, σελ. 8

Η ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ
ΠΟΤΑΜΟΥ 2005, σελ. 8

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, σελ. 8

ΕΜΠΝΕΥΣΗ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΚΑΙ
ΦΑΝΤΑΣΙΑ, σελ. 9

1^η ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ, σελ. 9

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ
ΤΡΕΝΟ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΥ, σελ. 10

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΙΚΙΩΝΗ,
σελ. 10

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΑ
ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, σελ. 11

ΜΝΗΜΕΣ ΡΩΜΙΩΝ ΣΤΗ
Β. ΟΥΚΡΑΝΙΑ, σελ. 12

SOS ΑΠΟ ΤΗ ΧΩΡΑ ΤΗΣ
ΠΑΤΜΟΥ, σελ. 13

ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ
ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, σελ. 13

Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΑΡΧΟΥΣ, σελ. 14

ΑΧΕΛΩΟΣ, Η 3^η ΝΙΚΗ ΣΤΟ ΣΤΕ,
σελ. 14

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ, σελ. 15

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2005

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΚΔΗΛΩΣΗ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ	ΕΝΤ/ΠΙΟ
13 – 20 Σεπτ., 11:00 – 14:30 και 18:00 – 21:00	Έκθεση με Θέμα το Σκυριανό Αλογάκι. Παρουσίαση της ζωής των Σκυριανών Αλόγων με έργα ζωγραφικής, φωτογραφίες, κείμενα και προβολή video	ΣΕΠΙ	Λ
14 Σεπτ., 19:30	Εγκαίνια της Έκθεσης με Θέμα το Σκυριανό Αλογάκι	ΣΕΠΙ	Λ
*15 Σεπτ.	Χορεύοντας με την Πανσέληνο, Γκόλφ Γλυφάδας Πληροφορίες στο τηλ. 210-3225245, εσωτ. 4, κ. Μ. Φούντου.		
26 Σεπτ., 19:00	1 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
27 Σεπτ. – 11 Οκτ. 2005	Έκθεση - ΙΣΤΟΡΙΕΣ: Το Κοινοτικό Αρχείο της Φολεγάνδρου, 1825 – 1970, Οργάνωση & Επιμέλεια: Media dell' Arte, Μουσειογραφική Επιμέλεια: Ελεάννα Βλάχου, Επιστημονική Σύμβουλος: Εύη Ολυμπίδου	ΣΕΠΙ	Λ
29 Σεπτ., 19:30	Εγκαίνια της Έκθεσης ΙΣΤΟΡΙΕΣ: Το Κοινοτικό Αρχείο της Φολεγάνδρου, 1825 – 1970	ΣΕΠΙ	Λ
Οκτώβριος 2005	Εκδήλωση για την ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης του Ναού Αγίας Κυριακής στην Αίγινα. Πληροφορίες στο τηλ. 210-3225245, εσωτ. 3, κ. Ε. Γρατσία	ΣΑΚ	
3 Οκτ., 19:00	2 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
10 Οκτ., 19:00	3 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
14 - 17 Οκτωβρίου	Ταξίδι στις Πρέσπες	ΣΑΚ	
15 Οκτωβρίου	Εκδήλωση για τη βράβευση της αποκατάστασης του Κάστρου Σερβίων από την Europa Nostra.		
15-16 Οκτωβρίου	Ημερίδα στις Πρέσπες για την Προστασία του Φυσικού και Δομημένου Περιβάλλοντος. Πληροφορίες στο τηλ. 210-3225245, εσωτ. 3, κ. Ε. Γρατσία.	ΣΑΚ	
15-16 Οκτωβρίου	Σεμινάριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για τα Ποτάμια και τα Ρέματα	ΣΠΕ	
17 Οκτ., 19:00	4 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
18/10, 26/10, 1/11, 8/11 και 15/11 18:30	Δ' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Προτεραιότητες στην Ανάπτυξη της Σύγχρονης Ελληνικής Πόλης	ΣΑΚ	Λ
24 Οκτ., 19:00	5 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
* 25 Οκτ., 19:15	1η Ετήσια ομιλία εις μνήμην Γιάνγκου Πεσματζόγλου σε συνεργασία της Τράπεζας της Ελλάδος με την Ελληνική Εταιρεία Ομιλητής: κος Μιχάλης Παπαγιαννάκης, Τράπεζα της Ελλάδος		
31 Οκτ., 19:00	6 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
4-5 Νοεμβρίου	Εκδήλωση για τη βράβευση από τη Europa Nostra των Μονών Πρεβέζης		
7 Νοεμβ., 19:00	7 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
10-13 Νοεμβρίου	ECOFESTIVAL, Helexpro	ΣΕΠΙ	
14 Νοεμβ., 19:00	8 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
16-30 Νοεμβρίου	Έκθεση με θέμα την Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική Υλικών & Ευρεσιτεχνιών	ΣΘΕΠ	Λ
21 Νοεμβ., 19:00	9 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
28 Νοεμβ., 19:00	10 ^ο ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	ΣΘΕΠ	Λ
* 1-4 Δεκεμβρίου	Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά	ΣΕΠΙ	Λ

Με * σημειώνονται οι εκδηλώσεις στις οποίες η υποστήριξη των μελών της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κρίνεται καθοριστική.

Εκτός και αν αναγράφεται διαφορετικά, οι εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα στους χώρους της ΕΕ, Τριπόδων 28, Πλάκα (σταθμός μετρό Ακρόπολη).
Για επιβεβαίωση ημερομηνιών καλέστε στα τηλέφωνα: 210 32 25 245 & 210 32 26 693.

Λ = Εντευκτήριο ανοιχτό • ΣΘΕΠ - Συμβούλιο Θεσμικού Πλαισίου, ΣΕΠΙ - Συμβούλιο Επικοινωνίας, ΣΑΚ - Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, ΣΦΥΠ - Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος, ΣΠΕ - Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Ο Πρόεδρος και το Δ.Σ. ευχαριστούν θερμά τον ανώνυμο δωρητή για τη μεγάλη δωρεά του, τον κ. Θανάση Μαρτίνο, τον κ. Κωνσταντίνο Σγουμπόπουλο, και τον κ. Dean Barry για τις γενναιοδωρες δωρεές τους.

Η περιβαλλοντική συνείδηση του Έλληνα – Έρευνα 2005

του Κώστα Καρρά, Προέδρου της Ε.Ε.

Η περιβαλλοντική δημοσκοπήση του 2005, που διενεργήθηκε για λογαριασμό της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ από την ALTERNATIVE RESEARCH SOLUTIONS, και με χορηγία της Coca-Cola, ήταν σαφώς ελπιδοφόρα σε σχέση με εκείνη του 2001. Αναφέρθηκαν αυθόρμητα περισσότερα προβλήματα και σε ορισμένες περιπτώσεις από εντυπωσιακά μεγαλύτερα ποσοστά του δείγματος των 2.000 ατόμων σ' όλη την χώρα. Ακόμα πιο σημαντικό, σε ερώτημα για τους τρεις πλέον υπευθύνους το 2001 το 85% απάντησε

«το κράτος» και το 66% «η συμπεριφορά του καθενός μας», ενώ το 2005 η συμπεριφορά μας έφθασε το 83% και το κράτος έπεσε στα 78%. Το «γνώθι σ' εαυτόν» αποτελούσε πάντα την αρχή της σύνεσης και της σοφίας.

Σε ερώτημα για την ικανότητα διαφόρων θεσμών να επηρεάσουν την κοινή γνώμη, το

κράτος εύλογα αναφέρθηκε μεταξύ των τριών πρώτων από 79% και η τοπική αυτοδιοίκηση από 63% του δείγματος. Ακολουθούν τα σχολεία με 51% και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις με 40% του δείγματος, ενώ δεν διέφεραν ουσιαστικά τα ποσοστά που ανέφεραν τις επιχειρήσεις (22%), τα πολιτικά κόμματα (20%) και την εκκλησία (19%).

Το 44% του δείγματος δηλώνει ανικανοποίητο από την ενημέρωσή του για τις λύσεις περιβαλλοντικών προβλημάτων, ενώ μόνο το 16% ικανοποιημένο. Ασφαλώς λοιπόν οι ευθύνες των περιβαλλοντικών οργανώσεων να ενημερώνουν την κοινή γνώμη αυξάνουν. Ευτυχώς φαίνεται ότι μια μεγάλη πλειοψηφία των συμπατριωτών μας (63% έναντι 10%), έχει εμπιστοσύνη στις οργανώσεις περιβάλλοντος. Όμως, το 34% συμφωνεί ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν είναι σωστά οργανωμένες και αποτε-

λεσματικές στις ενέργειές τους για το περιβάλλον, ενώ μόνο το 29% διαφωνεί.

Με άλλα λόγια, η γενικότερη πρόκληση για την ελληνική κοινωνία αποτελεί ταυτόχρονα πρόκληση για το ελληνικό περιβαλλοντικό κίνημα. Έστω εάν οι γενιές κάτω από 35 ετών διαφωνούν με την θέση ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν είναι αποτελεσματικές, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι οι τέσσερις περιοχές της χώρας που εμπιστεύονται περισσότερο τις περιβαλλοντικές οργανώσεις (Θεσσαλία, Νησιά Αιγαίου, Νησιά Ιονίου και Στερεά / Ήπειρος) είναι και οι τέσσερις με τα μεγαλύτερα ποσοστά εκείνων που τις θεωρούν αναποτελεσματικές. Μια απλή επίσκεψη στα Νησιά ή τη Θεσσαλία πείθει για την αναποτελεσματικότητα της προστασίας του περιβάλλοντος στις περιοχές αυτές.

Τα μέλη της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ έχουμε λοιπόν ο καθένας μας χωριστά, αλλά και ως σύνολο, αυξημένη ευθύνη απέναντι σ' αυτές τις προκλήσεις και μάλιστα μεγαλύτερη από εκείνη μελών άλλων περιβαλλοντικών οργανώσεων, διότι η απώλεια της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς είναι ιδιαίτερα έντονη και συγκινεί πολύ λιγότερους απ' ότι θα έπρεπε, ακόμα και μεταξύ εκείνων που έχουν επιφορτιστεί με την ευθύνη της προστασίας τους.

Είναι σαφές ότι πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας, δίνοντας και προσωπικό παράδειγμα, όπου μπορούμε – υπάρχουν πολλές προτάσεις στο βιβλίο «Ελαφροπάτητα» - αλλά κυρίως δημιουργώντας μέσω της δράσης της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ τις απαραίτητες γνώσεις αλλά και δομές (π.χ. μέσω τοπικών επιτροπών), που θα κάνουν πιο γνωστές κάποιες αποτελεσματικές λύσεις στα έντονα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά προβλήματα της εποχής.

Φέτος η ετήσια Γενική Συνέλευση της EUROPA NOSTRA έγινε στη Νορβηγία. Από τη συνάντηση αυτή συγκράτησα δύο στοιχεία. Στη Νορβηγία υπάρχει οργάνωση αντίστοιχη με το National Trust ►

“... μια μεγάλη πλειοψηφία των συμπατριωτών μας (63% έναντι 10%), έχει εμπιστοσύνη στις οργανώσεις περιβάλλοντος. Όμως, το 34% συμφωνεί ότι οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν είναι σωστά οργανωμένες και αποτελεσματικές...”

Οι δικοί μας άνθρωποι

Δημήτρης Ιωαννίδης

Ο Δημήτρης Ιωαννίδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1965. Έλκει την καταγωγή του από τα Ιωάννινα και το Τσεπέλοβο Ζαγορίου όπου η οικογένεια του διατηρεί αρχοντικό από το 1876. Η αγάπη του για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και η επιθυμία του για την προστασία της έγινε από νωρίς φανερή και επηρέασε τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές του επιλογές. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στην Αγγλία, BA(Hons), Dip(Oxford), MA, όπου ειδικεύτηκε στην μελέτη της Λαϊκής Αρχιτεκτονικής υπό την εποπτεία του καθηγητή και συγγραφέα Paul Oliver. Με υποτροφία του συλλόγου 'Οι Φίλοι του Αγίου Όρους Μεγάλης Βρεταννίας' επισκέφτηκε το Άγιον Όρος και ολοκλήρωσε διπλωματική εργασία με θέμα: «Άγιον Όρος: Ήσυχαστήριο ή Μουσείο;» περίληψη της οποίας δημοσιεύτηκε στην ετήσια επιθεώρηση του Συλλόγου.

Ως τακτικό μέλος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ προσφέρει τις εθελοντικές υπηρεσίες του ως μέλος του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ), γραμματέας της Εταιρείας Πατριαρχικού Πολιτισμού (ΕΠΑΠ) και πρόεδρος του Άτυπου Συμβουλίου Νέων (ΑΣΥΝ).

Μαριάννα Μόσχου

Γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε Ελληνική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι παντρεμένη και έχει δύο παιδιά. Εργάστηκε στην Citibank N.A. Ελλάδα από το 1967 έως το 2001. Από το 1990 ήταν Γενική Διευθύντρια Ναυτιλιακών Εργασιών της Νότιας Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Εξελέγη πρόσφατα μέλος του Δ.Σ. της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. Ως Οικονομικός Σύμβουλος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ και μέλος του ΣΟΚ, επιδιώκει την εξεύρεση οικονομικών πόρων τόσο πολύτιμων για τη συνέχιση του σημαντικού έργου της εταιρείας. Δραστηριοποιείται επίσης ως Πρόεδρος του Δ.Σ. της Aegean Baltic Bank, Γενική Γραμματέας του Δ.Σ. της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδών (ΕΛΕΠΑΠ) και του Propeller Club of New York, και Μέλος του Δ.Σ. Angelikkousis Shipping Group Lt.

Σταύρος Μαμαλούκος

Γεννήθηκε στην Ελευσίνα το 1960. Έκανε βασικές Αρχιτεκτονικές Σπουδές στο ΕΜΠ (1978-84) και MA in Conservation Studies στο IoAAS University of York, UK (1988-89) ως υπότροφος του National Trust for Greece και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. Το 2001 ολοκλήρωσε τη διδακτορική του διατριβή στο ΕΜΠ με θέμα το Καθολικό της Μονής Βατοπεδίου.

Έχει πραγματοποιήσει πολλές ανακοινώσεις σε συνέδρια καθώς και εκατό περίπου δημοσιεύσεις με θέματα σχετικά με τη βυζαντινή και τη μεταβυζαντινή ναοδομία, την οχυρωματική, την πολεοδομική εξέλιξη ελληνικών πόλεων, την «παραδοσιακή» αρχιτεκτονική, την προβιομηχανική τεχνολογία και τη συντήρηση και αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων και συνόλων.

Από το 1989 διατηρεί Γραφείο Αρχιτεκτονικών Μελετών με τη σύζυγό του Αναστασία Καμπόλη με κύριο αντικείμενο τις αποκαταστάσεις μνημείων. Στα πολυάριθμα μικρά και μεγάλα έργα του γραφείου περιλαμβάνονται αποκαταστάσεις μνημείων σε διάφορες περιοχές της Ελλάδος και στην Αλβανία. Έργα στα οποία συμμετείχε έχουν βραβευθεί δύο φορές από την Europa Nostra. Φέτος βραβεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Europa Nostra για την αναστήλωση δύο μοναστηριών γύρω από την Πρέβεζα. Είναι εξωτερικός επιστημονικός συνεργάτης του Προγράμματος Διατηρηματικών Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης «Προστασία Μνημείων» του ΕΜΠ και εντεταλμένος διδάσκων ΠΔ 407 στη βαθμίδα επίκουρου καθηγητή στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Με την Ελληνική Εταιρεία συνδέθηκε από τα φοιτητικά του χρόνια. Αργότερα έγινε τακτικό μέλος και, από την ίδρυσή του, μέλος του ΣΑΚ.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

στην Αγγλία από το 1844, 50 χρόνια πριν από την Αγγλία, 160 χρόνια πριν το σκεφτούμε εμείς. Υπάρχει από τότε δηλαδή η αντίληψη ότι η προστασία δεν γίνεται μόνον από το κράτος για το έθνος, αλλά και από μη κυβερνητικές οργανώσεις ιδιωτών για το έθνος. Είναι καιρός να εφαρμοσθεί ένας τέτοιος θεσμός και στη χώρα μας. Δεύτερο, οι Νορβηγοί έχουν μια λέξη "Dugnad" και η λέξη αυτή εφαρμόζεται στην

πράξη, με την ενεργό σύμπραξη των πολιτών στην επίτευξη περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στόχων. Έχουν προ πολλού αντιληφθεί ότι λίγα πράγματα μπορούν να επιτευχθούν από μεμονωμένους αγωγιστές. Το κλειδί για την επιτυχία είναι η κοινή επιστοσύνη και η σύμπραξη. Ας προσπαθήσουμε να τους μοιάσουμε...

Η μεσαιωνική Τράπεζα της Μονής Σινά

Η μεσαιωνική Τράπεζα της Μονής Σινά βρίσκεται ανατολικά του μεγάλου Καθολικού, σε επαφή με το μαγειρείο και τις αποθήκες της που μαζί με τους υποκείμενους αλευρόμυλους, το φούρνο και το προσφοριό διαμορφώνουν ένα ιδιαίτερα συνεκτικό συγκρότημα.

Η κύρια φάση της Τράπεζας έχει γενικώς χρονολογηθεί στην εποχή των σταυροφοριών, πιθανόν στο 12^ο αιώνα, λόγω όμως της μακρόχρονης χρήσης της ήταν φυσικό να υποστεί διάφορες μεταβολές. Στα μέσα της δεκαετίας του 1970 είχε διατηρηθεί σε μια σύνθετη μορφή όπου, η ορθογώνια σε κάτοψη αίθουσα με τα εγκάρσια οξυκόρυφα λίθινα τόξα, καλυπτόταν με μεταγενέστερους οξυκόρυφους κτιστούς θόλους. Οι ενδιαφέρουσες εραλδικές επιγραφές κυρίως του 15ου αιώνα με οικόσημα δυτικών προσκυνητών λαξευμένα στα τόξα και οι τοιχογραφίες του 16^{ου} αιώνα στον ανατολικό και δυτικό τοίχο είχαν ήδη γίνει αντικείμενο επιστημονικών μελετών.

Κατά το 1977, με τη συνδρομή του τότε Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη επέμβαση δομικής αποκατάστασης της Τράπεζας, φαίνεται λόγω των έντονων παραμορφώσεων που είχαν προκαλέσει στις πλευρικές τοιχοποιίες της οι θόλοι. Κατά την καθαίρεση των θόλων αποκαλύφθηκαν άγνωστες βυζαντινές τοιχογραφίες στην ανατολική πλευρά με ενδιαφέρουσα εικονογραφία που βεβαιώνει την τότε χρήση του χώρου ως τράπεζας και που χρονολογήθηκαν από

τους ιστορικούς της τέχνης στον 13^ο αιώνα. Το μεγαλύτερο τμήμα αυτών των τοιχογραφιών και του νεώτερου ζωγραφικού διακόσμου αποτοιχίστηκε επιμελώς από τον Τ. Μαργαριτώφ και τους συνεργάτες του. Στη φάση αυτή συντάχθηκαν σχέδια τεκμηρίωσης από τον αρχιτέκτονα του τότε ΥΠΠΕ Ν. Χαρκιολάκη και προτάσεις ανακατασκευής της ανωδομής της Τράπεζας σε προγενέστερη μορφή όταν ακόμη καλυπτόταν με το, τυπικό για τη Μονή Σινά, οριζόντιο δώμα.

Το έργο αποκατάστασης του ζωγραφικού διακόσμου και του εξοπλισμού της ανήκει σε ένα πιο πρόσφατο γενικότερο πρόγραμμα αποκατάστασης και επανάχρησης της Τράπεζας, του μαγειρείου και των βοηθητικών της χώρων που συντάχθηκε το 1993 από τον Π. Κουφόπουλο και την υπογράφουσα, σε συνεργασία με τη Μονή. Στα πλαίσια

αυτά επανατοιχίστηκαν το 1995 οι τοιχογραφίες της ανατολικής πλευράς από τους συντηρητές του ΥΠΠΟ, Α. Βούλγαρη και Ι. Μιχαηλίδη ενώ την αποκατάσταση του άμβωνα και του ηγουμενικού θρόνου πραγματοποίησε ο Σκευοφύλακας της Μονής, μοναχός Δανιήλ με τη βοήθεια του μαρμαροτεχνίτη Φ. Σκαρή. Το 1998 συμπληρώθηκε η μεταβυζαντινή τοιχογραφία της δυτικής πλευράς από τον αγιογράφο Λ. Τσορμπατζίδη, ανακατασκευάστηκε η οροφή από τον τεχνίτη Β. Αγγελίδη και επισκευάστηκε το δώμα από τον μοναχό Θεόκτιστο.

Η συντήρηση των μνημειακών τραpezών εστίασε και η αποκατάσταση των εξωτερικών όψεων της Τράπεζας παραμένουν ακόμη ως κύριες εκκρεμότητες για την οριστική απόδοση του σε καθημερινή χρήση.

Αφορμή των εργασιών του 1995-6 αποτέλεσε η διάθεση στη Μονή ►

Σινά εσόδων πώλησης της κασέτας της ταινίας «Το Θεοβάδιστον Όρος Σινά», με θέμα την τεκμηρίωση της ζωής των μοναχών του Σινά το 1985 ενώ η χρηματοδότηση της ίδιας της ταινίας που επιμελήθηκε η Α. Καρρά είχε γίνει από το Κοινωφελές Ίδρυμα Α. Σ. Ωνάσης. Τις εργασίες στην Τράπεζα της Μονής Σινά υποστήριξε το Ίδρυμα Όρους Σινά με έκτακτη συνδρομή του το 1998 και η ίδια η Μονή με τα συνεργεία της.

Μαρίνα Μυριανθώ-Κουφοπούλου

Επίσκεψη στη Ξάνθη

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στις 13-15 Μαΐου επισκέφτηκε την Ξάνθη και την ευρύτερη περιοχή όπου υλοποιούνται (το περιβαλλοντικό τρένο του Νέστου, αποκατάσταση παραδοσιακού κτιρίου)

ή σχεδιάζονται (αποκατάσταση παλιάς χωματερής) σημαντικά προγράμματα. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τα μέλη και το έργο της δραστήριας Τοπικής Επιτροπής, καθώς και τις φυσικές και πολιτιστικές ομορφίες της περιοχής. Επισκέφτηκαν με τρένο τα στενά του Νέστου, την περιοχή του Πόρτο Λάγος και της λίμνης Βισθωνίδας, τα αρχαία Άβδηρα, το Φανάρι, την παλιά πόλη της Ξάνθης και δύο μοναστήρια στα περίχωρά της. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα οργανώσει παρόμοιες επισκέψεις και σε άλλες περιοχές όπου έχει αναπτύξει δραστηριότητες και έχει έντονη

Η Γενική Συνέλευση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Την Πέμπτη 21 Απριλίου 2005, στις 18:00, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Κ. Λεβέντη του κτιρίου της Τριπόδων 28, η ετήσια Γενική Συνέλευση.

Οι εκθέσεις πεπραγμένων του Προέδρου, των Ειδικών Συμβουλίων, των Τοπικών Επιτροπών και του Παραρτήματος Θεσσαλονίκης καθώς και τα διάφορα οικονομικά στοιχεία που αφορούσαν την παρελθούσα χρήση (2004) όπως και το σχέδιο προϋπολογισμού του έτους 2005 εστάλησαν εγκαίρως στα μέλη.

Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης, όπως και τις τρεις τελευταίες χρονιές, εξελέγη η κα Αλίκη Χατζοπούλου. Πριν την έναρξη των εργασιών της Γ.Σ. τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή εις μνήμην του εκλεκτού μας επιτίμου μέλους, αρχιτέκτονα και ακαδημαϊκού Παύλου Μυλωνά, που διετέλεσε Γενικός Γραμματέας στο πρώτο Δ.Σ. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας κ. Κ. Ι. Καρράς, ξεκίνησε τον απολογισμό του από το βήμα με μία πρωτοτυπία. Παρουσίασε στους παρευρισκομένους τα αποτελέσματα της τελευταίας δημοσκοπήσης με τίτλο «Η περιβαλλοντι-

κή συνείδηση του Έλληνα», που οργάνωσε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την Alternative Research Solutions και χορηγό την Coca Cola. Αφορούσε ποιοτική και ποσοτική έρευνα σε δείγμα 2000 ατόμων. Όσο για τα αποτελέσματα;... Αυτά τα άκουσαν και είδαν, φυσικά, μόνον όσοι ήταν κοντά μας. Η προβολή έγινε με τη βοήθεια του κ. Δ. Δημόπουλου μέσω βιντεοπροβολέα με ποικίλα και πολύ ενδιαφέροντα σχόλια. Ακολούθησαν οι αναφορές του Προέδρου της Ε.Ε. και των Προέδρων των Ειδικών Τμημάτων, οι οποίοι αναφέρθηκαν πάνω στις τελευταίες εξελίξεις και δραστηριότητες των Συμβουλίων για την περίοδο Μαρτίου- Απριλίου 2005. Στη συνέχεια η Γενική Συνέλευση:

- Αποφάσισε την αύξηση της συνδρομής των φίλων από 10 σε 12 ευρώ, από το έτος 2006.
- Ενέκρινε τρία νέα Επίτιμα Μέλη: τους Ακαδημαϊκούς κκ. Κώστα Κριμπά, και Γιώργο Λάββα και την Ολυμπιονίκη κα Αθανασία Τσουμελέκα. Επίσης 108 νέα Τακτικά Μέλη από την Αθήνα, Θεσσαλονίκη και διάφορες άλλες πόλεις της χώρας.

Στις Αρχαιρεσίες εξελέγησαν τέσσερα νέα μέλη του Δ.Σ., η κα Βιβιάννα Μεταλλινού, ο κ. Γιάννης Μιχαήλ, η κα Μαριάννα Μόσχου, και ο κ. Κωνσταντίνος Σγουμπόπουλος. Επανεξελέγησαν ο κ. Γιάννης Λύρας και η κα Φώφη Νεοφύτου.

Δημήτρης Δημόπουλος

παρουσία. Η συμμετοχή όσων γίνεται περισσότερων μελών προσθέτει όχι μόνο στην επιτυχία των εκδρομών αυτών αλλά και του έργου της εταιρείας μας συνολικά.

Στην αγορά της Ξάνθης

ΦΩΤΟ: Δ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

δραστηριότητες

A) Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχθηκε από την Γενική Συνέλευση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στις 21 Απριλίου 2005 συγκροτήθηκε σε Σώμα στις 22.4.05 ως κατωτέρω:

Πρόεδρος & Αντιπρόσωπος στην Europa Nostra:	Κώστας Καρράς
Ομ. Πρόεδρος & Αντιπρόσωπος MIO/ECSDE:	Μιχάλης Σκούλλος
Α' Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος Συμβ. Οικ. Κινητ. (ΣΟΚ):	Γιώργος Ποταμιάνος
Β' Αντιπρόεδρος:	Βασίλης Δωροβίνης
Γ' Αντιπρόεδρος:	Κώστας Σταματόπουλος
Πρόεδρος Δ.Ε. Θεσ/νίκης-Αντιπρόεδρος:	Βασίλης Κονιόρδος
Γενικός Γραμματέας:	Λούλα Κέρτσιωφ
Ταμίας:	Αλέξανδρος Αίσωπος
Πρόεδρος Συμβ. Αρχιτ. Κληρονομιάς (ΣΑΚ):	Χάρης Καλλιγά
Πρόεδρος Συμβ. Επικοινωνίας (ΣΕΠΙ)	
& Υπ. Εκδόσεων/MME:	Λυδία Καρρά
Πρόεδρος Συμβ. Θεσμικού Πλαισίου (ΣΘΕΠ):	Γιάννης Παλαιοκρασσάς
Πρόεδρος Συμβ. Περ/κής Εκπ/σης (ΣΠΕ):	Δημήτρης Καλαϊτζίδης
Πρόεδρος Συμβ. Φυσικού Περ/ντος (ΣΦΥΠ):	Γεράσιμος Αράπης
Υπεύθυνη Σχέσεων με Μέλη:	Φώφη Νεοφύτου
Οικονομικός Σύμβουλος:	Μαριάννα Μόσχου
Αντιπρόσωπος στο ΕΕΒ:	Κώστας Βασιλάκης
Μέλη:	Γιάννης Βεζύρογλου, Νίκος Βερνίκος, Απόστολος Δοξιάδης, Ματρώνα Ξυλά -Egon, Γιάννης Λύρας, Έφη Μαρκεσίνη, Βιβιάννα Μεταλληνού, Γιάννης Μιχαήλ, Κων/νος Σγουμπόπουλος

B) Εκτελεστική Επιτροπή:

Τακτικά Μέλη:	Κ. Ι. Καρράς, Α. Αίσωπος, Λ. Κέρτσιωφ, Β. Κονιόρδος, Γ. Ποταμιάνος, Β. Δωροβίνης και Κ. Σταματόπουλος.
Αναπληρωματικά Μέλη:	Γ. Αράπης, Δ. Καλαϊτζίδης, Λ. Καρρά και Μ. Σκούλλος.

Γ) Διοικούσα Επιτροπή Παραρτήματος Θεσσαλονίκης

Πρόεδρος:	Βασίλης Κονιόρδος
Αντιπρόεδρος:	Αντωνία Βουλγαράκη
Γραμματέας:	Βιβιάννα Μεταλληνού
Οικονομικός Διαχειριστής:	Χαρούλα Πίγγου
Υπεύθυνη Μελών:	Όλγα Τραγανού-Δεληγιάννη
Μέλη:	Βάιος Γανίτης, Άγγελος Μήτσας

Δ) Ο κ. Στάθης Ποταμίτης εξελέγη στη θέση του νομικού συμβούλου της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ με ομόφωνη πρόταση του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος κ. Κ. Ι. Καρράς ευχαρίστησε όλους όσους παρευρέθηκαν, όλους όσους προσφέρουν τον πολύτιμο χρόνο τους για την προώθηση των σκοπών και δραστηριοτήτων της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ενώ παράλληλα ζήτησε την ενεργό συμμετοχή περισσότερων μελών στις διάφορες εκδηλώσεις.

Β.Λ.

Αρχαιοπεριβαλλοντική έρευνα

Στις 14 Απριλίου πραγματοποιήθηκε για έβδομη χρονιά η **Ημερίδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας**. Η Ημερίδα με τίτλο «Το Παρόν και το Μέλλον της Αρχαιοπεριβαλλοντικής Έρευνας στην Ελλάδα» διοργανώθηκε σε συνεργασία με τις Ερευνητικές Ομάδες Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας και Χημείας του Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό την οργανωτική ευθύνη και το συντονισμό της καθηγήτριας κας Α. Καραλή.

Στην Ημερίδα έλαβαν μέρος διαπρεπείς επιστήμονες, Έλληνες και ξένοι, διευθυντές ξένων αρχαιολογικών σχολών, καθηγητές και ερευνητές σε ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια. Στους τελευταίους ανήκουν οι Dr. Gert van Wijngaarden, Dr. E. Hallager, Dr. Wietske Prummel, Dr. M. Brunet, Dr. E. Photos Jones. Στις ομιλίες τους αναφέρθηκαν στο έργο τους στον ελληνικό χώρο αλλά και στη συνεργασία τους με το Πανεπι-

στήμιο Αθηνών ή άλλους φορείς. Ανάμεσα στους Έλληνες που συμμετείχαν είναι οι Α. Καραλή, Ι. Τζαχίλη, Σπαντιδάκη, Ελ. Πολυχρονιάδου, Ι. Λυριτζής, Γ. Φερεντίνος, Σ. Παπαμαρινόπουλος, Φ. Μαυρίδης, Φ. Μεγαλούδη και Α. Λαούπη. Πρόκειται για αρχαιολόγους, γεωλόγους, συντηρητές έργων τέχνης και μουσειολόγους.

Την Ημερίδα προλόγισαν ο πρόεδρος της Ε.Ε. κος Κ. Ι. Καρράς και ο καθηγητής κος Μ. Σκούλλος ενώ τη συζήτηση έκλεισαν ο πρόεδρος του ΣΦΥΠ καθηγητής Γ. Αράπης και ο διευθυντής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, Δημ. Δημόπουλος. Παρακολούθησε με πολύ ενθουσιασμό μέχρι τέλους ένα πλήθος φοιτητών, αρχαιολόγων και πολλών άλλων ατόμων με ανάλογο επιστημονικό ενδιαφέρον. Η όλη αυτή προσπάθεια στέφθηκε για μια ακόμη φορά με απόλυτη επιτυχία.

Α. Καραλή

Επετειακή Ημέρα του Ποταμού 2005

Γιορτάστηκε την Κυριακή 15 Μαΐου η επετειακή Ημέρα του Ποταμού 2005.

Τη χρονιά αυτή, το Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Το Ποτάμι» συμπληρώνει δέκα χρόνια ζωής. Ιδρύθηκε το 1995 και αναγνωρίστηκε το Νοέμβριο με εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ.

Έκτοτε πραγματοποίησε δεκαέξι σεμινάρια επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, έδωσε τη χαρά της συμμετοχής σε χιλιάδες μαθήτριες και μαθητές, εξέδωσε παιδαγωγικό υλικό και θεσμοθέτησε από το 2001 την Ημέρα του Ποταμού.

Η ημέρα αυτή, είναι μια μέρα

πανελληνίας δράσης των σχολείων για την προστασία των ποταμών και κυρίως αυτών που βρίσκονται κοντά στα σχολεία και στις πόλεις. Φέτος, η Ημέρα του Ποταμού γιορτάστηκε στον ποταμό Νέστο. Συμμετείχε το Δημοτικό Σχολείο Τοξοτών Ξάνθης και το Δημοτικό Σχολείο Αγιάσματος Καβάλας. Το συντονισμό της γιορτής είχε ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ξάνθης Νίκος Γερμαντζίδης (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση) ενώ συμμετείχε ο Πρόεδρος του ΣΠΕ και Συντονιστής του Δικτύου «Το Ποτάμι» Δημήτρης Κалаϊτζίδης.

Δημήτρης Κалаϊτζίδης
Πρόεδρος ΣΠΕ

Διαλέξεις για το περιβάλλον και την υγεία

Το Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος, κατά το διάστημα 30 Μαρτίου έως 18 Μαΐου 2005, διοργάνωσε για μια ακόμα χρονιά κύκλο μαθημάτων, αυτή τη φορά για το Περιβάλλον και την Υγεία. Κατά τη διάρκεια των έξι δίωρων διαλέξεων, επιφανείς εισηγητές, παρουσίασαν το πώς οι αρνητικές επιδράσεις του ανθρώπου στο περιβάλλον, ως αποτέλεσμα της αλόγιστης ανάπτυξης και σπατάλης των φυσικών πόρων, στρέφονται τελικά στον ίδιο επηρεάζοντας σοβαρά την υγεία του.

Κάθε Τετάρτη της άνοιξης, η αίθουσα Κ. Λεβέντη της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, ήταν γεμάτη από φοιτητές, πανεπιστημιακούς, δημοσιογράφους και γενικότερα ανθρώπους που ενδιαφέρονται για το φυσικό περιβάλλον και την υγεία. Θέματα όπως η Μεσογειακή Διατροφή, οι Αντιδραστικοί Παράγοντες, οι Πλανητικές Μεταβολές του Καιρού, τα Βαρέα Μέταλλα και οι επιπτώσεις όλων αυτών στην Υγεία, οδήγησαν όλους στο συμπέρασμα πως η υγεία μας είναι απόλυτα συνυφασμένη με την υγεία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη εντύπωση έκανε το γεγονός πως ένα μεγάλο μέρος του κοινού που είχε παρακολουθήσει όλο τον κύκλο των διαλέξεων δήλωσε πως πλέον θα προσπαθήσει να υιοθετήσει έναν τρόπο ζωής φιλικότερο και ευνοϊκότερο προς το περιβάλλον και κατ' επέκταση στην ίδια την υγεία του.

Φραντζέσκα Οικονόμου
Συμβούλιο Επικοινωνίας

Ο συντονιστής του Δικτύου Ποτάμι, κ. Δημ. Κалаϊτζίδης με παιδιά από τα Δημοτικά Σχολεία Τοξοτών Ξάνθης και Αγιάσματος Καβάλας

Έμπνευση, Στοχασμός και Φαντασία ΣΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το ταξίδι μας στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση έλαβε χώρα στο Πανεπιστήμιο Πειραιά από 1-3 Απριλίου και διέθετε έμπνευση, στοχασμό και φαντασία.

Ξεκινήσαμε με τη βοήθεια του Ναυτίλου και μέσο την Κιβωτό γνωρίζοντας φυσικές ομορφιές αλλά και αντιμετωπίζοντας περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι σταθμοί μας ήταν πολλοί: ο Πειραιάς, η Καβάλα, η Ύδρα, η Σύρος.

Καταλήξαμε στις εκβολές ενός ποταμού και διεισδύσαμε στην ενδοχώρα περνώντας κάτω από πλατάνια και παραδοσιακά γεφύρια. Διασχίσαμε δεκάδες γραφικά χωριά, μετρήσαμε εκατοντάδες αγριολούλουδα και μείναμε έκθαμβοι από τους σταλακτίτες και σταλαγμίτες των σπηλαίων, γνωρίσαμε τις παραδόσεις, είδαμε εργαστήρια αργαλειών και κεραμικής. Παίρνοντας ένα αερόστατο

κατευθυνθήκαμε στην Αθήνα, που δυσκολευτήκαμε να την εντοπίσουμε λόγω της αιθαλομίχλης. Η εικόνα της τσιμεντούπολης δε μας ενθουσίασε, μας παρηγόρησαν όμως οι πρωτότυπες προτάσεις μαθητών του 89ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών.

Συνεχίζοντας, παρατηρήσαμε σκηνές παραδοσιακής μελισσοκομίας και μια μοναδικά διαμορφωμένη σχολική αυλή. Μάθαμε τα πάντα για τον αέρα. Είδαμε παραδοσιακούς νερόμυλους, ανεμόμυλους συνειδητοποιώντας την αξία των εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Παρατηρήσαμε παιδιά να συμμετέχουν σε προγράμματα δεινροφύτευσης κρατώντας πανό που έγραφαν: «Σποράκι – Πηγή ζωής», αλλά και δραστηριότητες φορέων (Προσκόπων, Οδηγών, Μητροπόλεων). Είδαμε μαθητές του 2ου Δημοτικού Θρακομακεδόνων

να παρουσιάζουν μια θεατρική παράσταση για το πώς πρέπει να είναι οι Πόλεις.

Μπήκαμε στις αίθουσες όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Αλλού ασχολούνταν με οικολογικές αναζητήσεις στην λογοτεχνία. Αλλού προσέγγιζαν διαθεματικά και διεπιστημονικά τη γνώση με ιδιαίτερες αναφορές στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση σχεδιάζοντας δραστηριότητες για τη βελτίωση του περιβάλλοντος με κριτικό πνεύμα. Κοινός στόχος, η διαμόρφωση ενεργών μαθητών-πολιτών με οικολογική συνείδηση. Το συμπέρασμά μας ήταν ότι πρέπει να πάρουμε μέτρα για το περιβάλλον, πριν να είναι αργά. Τα απαισιόδοξα σενάρια για το μέλλον του πλανήτη μπορούμε να τα ανατρέψουμε, συναισθανόμενοι την ατομική μας ευθύνη. Γιατί ο άνθρωπος οφείλει να «θρώσκει άνω» και να παραδώσει έναν ασφαλή πλανήτη στις επόμενες γενιές.

Δημήτρης Παπαθανασίου
Μέλος Σ.Π.Ε.

Η 1^η Ανοιξιάτικη Αγορά της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η άνοιξη, επισκέφτηκε την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στις 15 και 16 Απριλίου 2005. Το νεοκλασικό σπίτι και ο κήπος του, ύστερα από πρωτοβουλία του ΣΕΠΙ, γέμισαν ανοιξιάτικες μυρωδιές και φιλοξένησαν όχι μόνο φυτά αλλά και διάφορα είδη για τον κήπο και τη βεράντα. Η πρώτη Ανοιξιάτικη Αγορά, σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων, σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Εκτός από τα Μέλη και τους Φίλους της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, την αγορά επισκέφτηκε πολύς κόσμος ο οποίος είχε ενημερωθεί κυρίως από τα ΜΜΕ. Έτσι ένας μεγάλος αριθμός ατόμων είχε την ευκαιρία να γνωρίσει την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και να δοκιμάσει τις σπιτικές λιχουδιές

της κας Μάγδας, τις υπέροχες μαρμελάδες της κας Λιαρίκου και της κας Κέρτσικωφ, και τις σπιτικές μουστάρδες της κας Γεωργοπούλου.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά τις κυρίες Άννα Ανδρεάδη και Νίνα Κουτσουδάκη που συνέλαβαν την ιδέα και ήταν

υπεύθυνες για τη διοργάνωση που κατά γενική ομολογία ήταν άψογη. Επίσης τις κυρίες: Β. Διαμαντίδου και Σ. Ραζέρου από το Mediterranean Garden, και τους συνεργάτες μας Α. Κατσαρού, Βιολόγο, Α. Μουτάφη –Επιπλά και Βιολογικά Λιπάσματα Επί Γης, Ε. Χρυσάδακου –Κάδος Ανακύκλωσης Compost, Β. Αληγιάννη –Γεωπόνο, καθώς και τα φυτώρια των Ε. Παραγιού και Γ. Αντεμισάρη, για την ενεργό συμμετοχή και την πολύτιμη βοήθεια τους. Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στους πάντα πρόθυμους εθελοντές μας και μια δέσμευση προς όλους ότι η Ανοιξιάτικη Αγορά γίνεται θεσμός και θα επαναληφθεί του χρόνου.

Φραντζέσκα Οικονόμου
Συμβούλιο Επικοινωνίας

Ο Υπουργός Τουρισμού κ. Δ. Αβραμόπουλος στο τρένο του Νέστου

Ο Υπουργός Τουρισμού κ. Δ. Αβραμόπουλος προσκεκλημένος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ επισκέφτηκε στις 16 Μαΐου 2005 τα στενά του Νέστου και τη γύρω περιοχή επιβαίνοντας στο

του υπάρχοντος μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης και τόνισε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει η ευρύτερη περιοχή του Νέστου για μια ανάπτυξη ποιοτική που στηρίζεται σε ήπιες δραστηριότητες μέσα σε ένα πλαίσιο προστασίας των ευαίσθητων οικοτόπων της περιοχής. Ανέφερε ότι το «περιβαλλοντικό τρένο του Νέστου» έχει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και ιδιαίτερα των μαθητών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο κ. Καρράς παρέδωσε στον Υπουργό ένα υπόμνημα με τις

θέσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ σχετικά με τον ήπιο τουρισμό στην Ελλάδα και μία επιστολή με αίτημα την οικονομική υποστήριξη του «περιβαλλοντικού τρένου του Νέστου» ώστε να μπορεί να λειτουργεί για το κοινό και τα Σαββατοκύριακα. Η επίσκεψη του Υπουργού είχε μεγάλη προβολή στα ΜΜΕ σε τοπικό επίπεδο. Ο υπουργός ανταποκρίθηκε λέγοντας ότι θα βοηθήσει στη λειτουργία του τρένου για το ευρύ κοινό τα Σαββατοκύριακα.

Δημήτρης Δημόπουλος

Ο Υπουργός Τουρισμού κ. Δ. Αβραμόπουλος με τον Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας κ. Κώστα Καρρά στο τρενάκι του Νέστου

εκδρομικό τρένο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, με σκοπό να προβάλλει την ήπια τουριστική ανάπτυξη σε μια από τις πιο όμορφες και άγνωστες γωνιές της Ελλάδας.

Ο Υπουργός, συνοδευόμενος από τον Πρόεδρο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κ. Κώστα Καρρά, τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Φυσικού Περιβάλλοντος κ. Γ. Αράπη και το Διευθυντή κ. Δ. Δημόπουλο είχε την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά μια προστατευόμενη περιοχή του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με Φορέα Διαχείρισης, που δυστυχώς όπως και όλοι οι άλλοι Φορείς Διαχείρισης στην Ελλάδα δεν λειτουργεί, και να συζητήσει με εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τις προοπτικές για ήπια τουριστική ανάπτυξη.

Επισήμανε επανειλημμένα τα καταστροφικά αποτελέσματα

Ημερίδα για τον Πικιώνη

Μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και επιτυχή ημερίδα με θέμα «Τα έργα Ακροπόλεως-Φιλοπάππου του Δημήτρη Πικιώνη στη σύγχρονη Αθήνα» διοργάνωσε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ σε συνεργασία με τη ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Λαϊκής Συνέλευσης Κατοίκων για τον λόφο Φιλοπάππου, την Πέμπτη 14 Απριλίου 2005 στο Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν. Στόχος της ήταν να φέρει το ευρύ κοινό κοντά στον χαρισματικό αρχιτέκτονα και στο έργο του για τους ιστορικούς λόφους που αποτελεί μνημείο σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Ταυτόχρονα όμως να ενημερώσει και για τους κινδύνους που αυτό διατρέχει.

Η μεγάλη επιτυχία της εκδήλωσης οφείλεται κατά κύριο λόγο στις σπουδαίες ανακοινώσεις που έγιναν για τον Πικιώνη και το έργο του. Ο διακεκριμένος αρχιτέκτονας πολεοδόμος κ. Άγγελος Δημητρίου, μαθητής του Πικιώνη, κυριολεκτικά μάγεψε το κοινό μιλώντας για το βαθύτερο νόημα του έργου του. «Ο Πικιώνης», είπε, «αυτά τα χρώματα δεν τα πλακόστρωσε αλλά άπλωσε ευλαβικά επάνω τους ένα γλυπτικό ανάγλυφο θεματογραφικά μονάχα διαφορετικό από τις ζωφόρους του Παρθενώνα, και "Βυζαντινό" στο στυλ και στην αισθητική του, όπως οι τοίχοι της Καπνικαρέας, του Άη Λευτέρη, του Όσιου Λουκά».

Πρόγραμμα της ΕΕ για την Αειφόρο Ανάπτυξη στα Νησιά του Αιγαίου

Δεν μας αρέσουν τα σπίτια πάνω στην άμμο

ΦΩΤΟ: ΦΩΤΗΣ ΚΑΙ ΜΙΚΑΛΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

Τα νησιά του Αιγαίου είναι αναμφίβολα τόποι μοναδικής ομορφιάς παγκοσμίως. Σήμερα το αναπτυξιακό μοντέλο στα νησιά αυτά στηρίζεται στη

«μονοκαλλιέργεια» της παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας και διασκέδασης, που οδηγεί στη συνεχή δόμηση. Το μοντέλο ανάπτυξης αυτό, οδηγεί μεσοπρόθεσμα στην καταστροφή του τουριστικού προϊόντος, που δεν είναι άλλο από τη μοναδικότητα των τοπίων των νησιών αυτών. Πιστεύουμε ότι οι συνθήκες είναι πλέον πρόσφορες για να ανοίξουμε ένα διάλογο στις τοπικές κοινωνίες, αναφορικά με την οικονομική βιωσιμότητα του υφιστάμενου αναπτυξιακού μοντέλου στα νησιά του Αιγαίου. Έως το τέλος του Ιούνη 2005 θα έχει ολοκληρωθεί η πιλοτική

φάση του προγράμματος στη Σέριφο. Στα παιδιά του Γυμνασίου, Γενικού και Τεχνικού Λυκείου της Σέριφου, προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ της κας Λυδίας Καρρά, «Φωνή Αιγαίου», έγινε συζήτηση για τα προβλήματα του νησιού με απροσδόκητα θετική ανταπόκριση από τα παιδιά. Χαρακτηριστικό είναι, ότι στο διαγωνισμό φωτογραφίας που διοργανώσαμε με θέμα «Τι αγαπάτε από το νησί και θέλετε να αφήσετε στα παιδιά σας και τι πιστεύετε ότι το υποβαθμίζει και θα πρέπει να μην επαναληφθεί ή να εξαλειφθεί» συμμετείχαν τα μισά παιδιά του νησιού, με εκπληκτικές φωτογραφίες και σχόλια που εκτέθηκαν στο νησί. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την φωτογράφο Κατερίνα Καλούδη για την καλλιτεχνική επιμέλεια της έκθεσης και την προσωπική της φροντίδα. Παράλληλα διοργανώθηκε προβολή της ταινίας από το φορέα των καταστηματαρχών και ακολούθησε πολύ ενδιαφέρουσα και γόνιμη συζήτηση.

Ο στόχος μας είναι η διαμόρφωση θετικού κλίματος στην κοινή γνώμη για την προστασία του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου στη Σέριφο στη βάση όχι αποκλειστικά ηθικών επιχειρημάτων, αλλά κυρίως οικονομικών. Στη Σέριφο ξεκίνησε και συνεχίζεται η συζήτηση στην τοπική κοινωνία, ενώ κινούμαστε προς τη δημιουργία Τοπικής Επιτροπής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στο νησί, που θα διατηρήσει τη συζήτηση ζωντανή και μετά το τέλος του προγράμματος.

Κρίτωνα Αρσένης

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΛΟΦΟΥΣ

Η πρόσκληση της Ημερίδας

Στην ημερίδα που προλόγισε ο κ. Βασίλης Δωροβίνης, αντιπρόεδρος της ΕΕ, μίλησαν η Αγνή Πικιώνη, κόρη του Δημήτρη Πικιώνη, που χρόνια τώρα φρόντισε να διασώσει το έργο του, ο Ζήσης Κοτιώνης (Η συμβολή των έργων Ακροπόλεως-Φιλοπάππου), ο Μιχάλης Παρούσης, (Νομικά ζητήματα του πολιτιστικού ακτιβισμού), ο Άκης Παπασαράντης, (Κίνδυνοι των έργων Ακροπόλεως-Φιλοπάππου). Συνέβαλαν με σημαντικές παρεμβάσεις η εκπρόσωπος της ΕΑΧΑ Ντ. Γαλάνη, της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Αττικής Β. Ρούσση, της Α' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

Π. Λαζαρίδου. Στη στρογγυλή τράπεζα συμμετείχαν οι αρχιτέκτονες κ.κ. Γιώργος Τζιρτζιλιάκης και Παναγής Ψωμόπουλος. Ένα ιδιαίτερα θετικό αποτέλεσμα της ημερίδας ήταν η άμεση πρωτοβουλία της κας Γαλάνη της ΕΑΧΑ, που σε συνεργασία με την κα Λαζαρίδου της Α' ΕΠΚΑ, και σε συνεννόηση με την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, να τοποθετήσει μπάρα στην είσοδο Πετραλώνων εμποδίζοντας έτσι τα αυτοκίνητα να διασχίζουν το λόφο. Η όλη εκδήλωση που συντονίστηκε από τον κ. Κ. Ι. Καρρά έκλεισε με ζωηρή συμμετοχή του κοινού, στην κατάμεστη αίθουσα Γουλιανδρή - Χορν.

Ειρήνη Γρατσία

Μνήμες Ρωμιών στη Νίζνα της Βόρειας Ουκρανίας

Η Νίζνα, μια μικρή και γραφική πανεπιστημιούπολη, είναι γνωστή σήμερα πρωτίστως λόγω του Γκόγκολ – σατιρικού συγγραφέα του 19ου αιώνα – που πέρασε τα φοιτητικά του χρόνια εδώ, και επί-

ήταν το εμπορικό κέντρο της ανατολικής Ουκρανίας, ελέγχοντας τον οδικό άξονα που συνέδεε την Μόσχα με το Κίεβο, με τα Πολωνικά εδάφη και με την Κωνσταντινούπολη. Σ' αυτήν την πόλη εγκαταστάθηκαν, τουλάχιστον από τα μέσα του 17^{ου} αιώνα, έμποροι Ρωμιοί με ειδικά προνόμια παραχωρημένα από τους εκάστοτε ηγέτες της Ουκρανίας και της Ρωσίας.

Η «Αδελφότητα των Ρωμιών της Νίζνας» άφησε πλούσια αρχιτεκτονική παρακαταθήκη που στολίζει την πόλη μέχρι τις μέρες μας. Τρεις εκκλησίες διασώζονται: οι Αρχάγγελοι Μιχαήλ και Γαβριήλ (1719-29), οι Άγιοι Πάντες (1782) και η Εκκλησία του Κωνσταντίνου και της Ελένης στο Ρωμαϊκό Κοιμητήριο που κατασκευάστηκε με κονδύλια των Αυταδέλφων Ζωσιμά (1821). Ενώ το καμπαναριό των Αρχαγγέλων κατεδαφίστηκε από τους Μπολσεβίκους, η εκκλησία η ίδια είναι σε καλή κατάσταση και ένα πρόγραμμα αναστηλώσεώς της βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Η εκκλησία των Αγίων Πάντων επίσης είναι σε καλή κατάσταση και λειτουργεί κάθε Κυριακή. Μάλιστα ο εφημέριος της εκκλησίας, ο Πατήρ Αλέξανδρος, είναι συγχρόνως και ιστορικός, έχοντας επιμεληθεί μια σειρά εκδόσεων στα Ουκρανικά με θέμα τους Ρωμιούς της Νίζνας.

Η εκκλησία Κωνσταντίνου και Ελένης αντιθέτως χρειάζεται πρόγραμμα συντηρήσεως για να αποτραπεί η κατάρρευση της. Το νεκροταφείο των Ρωμιών όπου είναι θαμ-

μένοι μεταξύ άλλων οι Αναστάσιος και Νικόλαος Ζωσιμάς έχει ακόμα πιο άμεση ανάγκη προστασίας. Κατά την διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας μερικές ταφόπλακες του 18ου αιώνα κλάπηκαν, άλλες καλύπτονται ή παθαίνουν σοβαρές βλάβες από την ασφυκτική πίεση των πιο πρόσφατα θαμμένων. Μετά δυσκολίας διαβάζουμε μια σειρά επιτάφιων επιγραφών: «Ωδε κείται ο δούλος του Θεού Ιωάννης Θεοδώρου Της Αγίας Οικουμενικής Μεγάλης Εκκλησίας εξ Εξαρχίας Μετσόβου όστις αναπαύθη εν έτει 1782 Νοεμβρίου 28 [...]» ή «Ωδε κείται ο δούλος του Θεού Θεόδωρος Μαυρούδη Αραμματζής εξ Επαρχίας Αιδριανουπόλεως [...] ανεπαύθη τον 1787 χρόνον την 25 του Μαΐου [...]». Οι περισσότεροι Ρωμιοί έμποροι κατάνονταν από την Ήπειρο και την Μακεδονία.

Πολλά σπίτια της κοινότητας των Ρωμιών έχουν και αυτά διασωθεί· μεταξύ αυτών το ξενοδοχείο «Λιβαδειά», το καφενείο «του Στεφανή» ένα από τα πέντε καφενεία των Ρωμιών του 18^{ου} αιώνα, το φαρμακείο «του Λίγδη» που παραμένει εν δράσει μέχρι τις μέρες μας. Τα κτίρια αυτά χρονολογούνται, ως επί το πλείστον, από το δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} και το πρώτο ήμισυ του 19^{ου} αιώνα.

Για να διασωθούν τα μνημεία της Νίζνας, και συγχρόνως οι μνήμες της παρουσίας των Ρωμιών στην πόλη αυτή, οι τοπικές αρχές πρέπει να κατανοήσουν την σημασία της διατήρησης της αρχιτεκτονι-

Οι Άγιοι Πάντες

σης χάριν στην ομολογουμένως εξαιρετική ποιότητα της τοπικής παραγωγής αγγουριών.

Κατά την διάρκεια του 17ου αλλά και του 18ου αιώνα όμως η Νίζνα

κής παράδοσης της πόλης τους. Η Νίζνα, εφ' όσον διασωθεί, έχει τα προσόντα να προσελκύσει σημαντικό αριθμό επισκεπτών, να μετατραπεί σε Ουκρανικό Cambridge κατά το πρωτότυπο της κορυφαίας πανεπιστημιούπολης της Αγγλίας. Διαθέτει νεοκλασικό πανεπιστημιακό συγκρότημα, αρχοντόσπιτα Ρωμιών, τον ποταμό Όστερ έστω και χωρίς μαούνες, μοναστήρια και εκκλησίες. Λόγω του αυξημένου ρυθμού ανάπτυξης της Ουκρανικής οικονομίας ο κίνδυνος κατεδάφισης ή παραμόρφωσης πολλών κτιρίων δεν είναι μικρός. Μια μικρή χρηματική επιχορήγηση θα επέτρεπε την αναστήλωση των διασωθέντων τάφων στο νεκροταφείο των Ρωμιών. Οποιαδήποτε έστω και περιορισμένη συνεργασία

μεταξύ Ελλάδας και Ουκρανίας θα είχε σημαντικό συμβολικό χαρακτήρα και θα μπορούσε, υπό τις κατάλληλες συνθήκες, να επεκταθεί και στην αναστήλωση επιπρόσθετων μνημείων των Ρωμιών στην πόλη.

Οι κάτοικοι της Νίζνας θέλουν να αναπτύξουν στενότερες σχέσεις με την Ελλάδα. «Εμείς εδώ τους χρειαζόμαστε τους Έλληνες» εξηγεί ο ορεξάτος Πατήρ Βιτάλι που καυχάται για τον Έλληνα προπάππου του «Οι Έλληνες είναι μέρος της ιστορικής μας μνήμης, αλλά συγχρόνως μας συνδέουν και με την σημερινή Ευρώπη. Αντιπροσωπεύουν συνάμα το παρελθόν και το μέλλον μας».

Γιάννης Καρράς

Κινδυνεύουν τα πλατάνια και οι ελιές στην πλατεία της Ελῆας –σύμβολο της Βέροιας

σκευή υπόγειου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων. Η προμελέτη, που εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία από το Δημοτικό Συμβούλιο, προβλέπει να αποξηλωθούν ελιές και έλατα και να διατηρηθούν μόνο τα πλατάνια, ενώ για νέα φύτευση προβλέπονται φυτά μικρού ριζικού συστήματος, καθώς η επίχωση πάνω από τη στέγη του χώρου στάθμευσης θα είναι μόνο 1,20m. Είναι όμως δυνατόν να επιβιώσουν τα πλατάνια, όταν είναι ευνόητο ότι οι ρίζες τους απλώνονται σε όλη την πλατεία και θα καταστραφούν κατά τις εργασίες εκσκαφής; Στην απόφαση του Δημάρχου αντέδρασε η αντιπολίτευση, το ΤΕΕ, ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Ημαθίας, ενώ επιφυλάξεις εξέφρασαν και οι

SOS από την Χώρα της Πάτμου.

Είναι κοινό μυστικό πως τα τελευταία χρόνια το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο συχνά μερολήπτισε εις βάρος του περιβάλλοντος και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, στο σημείο που να θυμίζει το γνωστό παραμύθι του λύκου που φιλούσε τα πρόβατα. Παρόλη όμως την επανάληψη του αδικήματος επιμένουμε να μην εθίζομεθα και να αγανακτούμε και να καταγγέλλουμε τα ελαστικότητα κριτήρια με τα οποία πολλά από τα μέλη του ΚΑΣ, αποφαίνονται υπέρ, συχνότατα δε κατά της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Εκφράζομε δε την ευχή όπως το ΚΑΣ, υπό τη νέα του σύνθεση να μεταβάλλει την ανωτέρω αρνητική εικόνα, ώστε να ξαναποκτήσει το σημαντικότατο αυτό γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού το κύρος που κάποτε είχε.

Αφορμή για τα παραπάνω έδωσε στην Ε.Ε., η έγκριση ανέγερσης οικίας στην θέση Βίγλες της Χώρας Πάτμου, σε ημικυκλικό ρηχότατο και απόκρημνο οικόπεδο, ευρισκόμενο στην στροφή ακριβώς του δημοσίου δρόμου της Χώρας προς του Γροίκου, στις παρυφές του οικισμού, σε θέση δε περίοπτη, όπως άλλωστε υποδηλώνεται από την

Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου. Η Τ.Ε. Ημαθίας της Ε.Ε. προτίθεται να ξεκινήσει αγώνα προκειμένου να ματαιωθεί το έργο στη θέση αυτή.

Κλεοπάτρα Θεολογίδου
Πρόεδρος της Τ.Ε. Ημαθίας

ονομασία της τοποθεσίας. Είναι σαφές ότι η νέα οικοδομή θα πλήξει βάνουσα το δεύτερο μετά το μοναστήρι σημείο αναφοράς της Χώρας που είναι οι μύλοι, θα αλλοιώσει μία θέση που επί τριάντα τουλάχιστον χρόνια δεν έχει θιγεί, και θα αποτελέσει για την προστασία της προσώψεως του θεωρητικώς διατηρητέου οικισμού της Χώρας αρνητικό προηγούμενο. Η περίπτωση είναι τόσο κραυγαλέα, ώστε να αντιδράσει η Δημοτική αρχή της Πάτμου, ο δήμαρχος της οποίας κ. Γρηγόρης Καμπόσος, απηύθυνε στον υφυπουργό κ. Τατούλη έγγραφη διαμαρτυρία, με την οποία καταγγέλλει την αναληψία της εφορίας Ρόδου και του ΚΑΣ και ζητά την ανατροπή της απόφασης και την συνακόλουθη αναστολή της εκδοθείσας οικονομικής αδείας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, η οποία συχνά έχει αγωνιστεί για ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας στην Πάτμο στην οποία διαθέτει δυναμική τοπική επιτροπή, ενώνει την φωνή της στην διαμαρτυρία του Δημάρχου- τον οποίο και συγχαίρει από την θέση αυτή- απέστειλε δε στον υφυπουργό επιστολή με επιπρόσθετα στοιχεία, ζητώντας από τον κ. Τατούλη, έστω την ύστατη στιγμή, να ανακαλέσει την συναίνεσή του στο να διαπραχθεί ένα ακόμη έγκλημα στο πολύπαθο ελληνικό αρχιτεκτονικό και φυσικό περιβάλλον, ιδίως στην ιδιαίτερα ευπαθή μικροκλίμακα ενός αιγαιοπελαγίτικου νησιού.

Κώστας Μ. Σταματόπουλος

Η πόλη της Βέροιας είναι ταυτισμένη με το χώρο της Ελῆας, κεντρική πλατεία, φορτισμένη με ιστορικές μνήμες, μια όαση από ψηλά δέντρα μέσα σε μια πόλη που κυριαρχεί πλέον το τσιμέντο. Είναι η μόνη περιοχή μέσα στην καρδιά της πόλης που διαθέτει ψηλά δέντρα και όπου μπορεί κανείς να βρει λίγη δροσιά στους ζεστούς μήνες του καλοκαιριού. Κάτω από την πλατεία αυτή προωθεί η Δημοτική Αρχή την κατα-

Η Σύμβαση του Άαρχους και η Ελλάδα

Τον Ιούνιο του 1998 υπογράφηκε στο Άαρχος της Δανίας η διεθνής σύμβαση για την περιβαλλοντική πληροφόρηση, τη συμμετοχή των πολιτών σε αποφάσεις που αφορούν το περιβάλλον και την πρόσβαση τους στη Δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα και στις 30 Οκτωβρίου 2001 τέθηκε σε ισχύ. Η σύμβαση υπογράφηκε από 35 χώρες της Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, από τις Η.Π.Α., τον Καναδά και το Ισραήλ.

Το βιβλίο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

«Πέντε Χρόνια μετά τη Σύμβαση του Άαρχους» (Φεβρουάριος 2004) δίνει το ιστορικό των διεργασιών που οδήγησαν στην κατάρτιση και την υπογραφή της σύμβασης όπως επίσης και στην πληροφόρηση για τον ρόλο των ΜΚΟ και συγκεκριμένα της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ στην προσπάθεια να γίνει γνωστή η Σύμβαση αυτή στην Ελλάδα και να κυρωθεί από το Ελληνικό κράτος.

Ευτυχώς η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως διακριτή οντότητα, προέβη στην κύρωση της Σύμβασης. Έκτοτε δύο

έγγραφα του ΥΠΕΧΩΔΕ μας πληροφορούν ότι «κατόπιν αυτού ήδη έχουν ξεκινήσει οι σχετικές ενέργειες εκ μέρους της χώρας μας για την κύρωση της Σύμβασης Άαρχους, με την σύνταξη του σχεδίου νόμου και των σχετικών εκθέσεων. Το εν λόγω σχέδιο νόμου, αφού ολοκληρώθηκε και υπογράφηκε από τους συναρμόδιους Υπουργούς, θα προωθηθεί για κύρωση στη Βουλή».

Η είδηση είναι ευχάριστη. Αναμένουμε την ολοκλήρωση της διαδικασίας που θα είναι σημαδιακή για τα θέματα περιβάλλοντος στη χώρα μας, διότι κατοχυρώνονται δικαιώματα του πολίτη σε περιβαλλοντική πληροφόρηση και συμμετοχή σε αποφάσεις.

Κώστας Καρράς

ΑΧΕΛΩΟΣ: η 3^η νίκη στο ΣτΕ θα είναι και νίκη της λογικής;

Άποψη του Αχελώου

Περίπου 15 χρόνια αγνίζεται η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, μαζί με άλλες περιβαλλοντικές οργανώσεις, κατά της εκτροπής του Αχελώου. Πρόκειται για ένα έργο που γίνεται εν ονόματι της «ανάπτυξης» του Θεσσαλικού κάμπου μέσω της αύξησης της βαμβακοπαραγωγής.

Και όμως οι επιδοτήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχώς μειώνονται.

Είναι βέβαιο ότι το έργο αυτό ΔΕΝ θα επιφέρει ανάπτυξη, ΔΕΝ συμφέρει τον φορολογούμενο και ΔΕΝ σέβεται τον σημαντικό οικολογικό και πολιτιστικό πλούτο της Νότιας Πίνδου.

Πρόσφατα δημοσιοποιήθηκε η τρίτη, από το 1994, ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) κατά του έργου της εκτροπής του Αχελώου. Ατυχώς, ο Υπουργός

ΠΕΧΩΔΕ κ. Γιώργος Σουφλιάς, επιμένει και προχώρησε σε δημοπράτηση και κατακύρωση του φράγματος Συκιάς, το οποίο αποτελεί το βασικό έργο της εκτροπής. Την ίδια σπουδή να προχωρήσει το έργο έχουν επιδείξει διαχρονικά προηγούμενοι Υπουργοί του ΥΠΕΧΩΔΕ και βουλευτές όλων των κομμάτων που εκλέγονται στην περιοχή, προσφεύγοντας στο γνώριμο πια επιχείρημα του «πολιτικού κόστους».

Το επιχείρημα αυτό πλέον δεν τους εξυπηρετεί. Η πρόσφατη πανελλαδική έρευνα της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ έθεσε ερώτημα ακριβώς για την εκτροπή του Αχελώου. Μεταξύ εκείνων που γνώριζαν το θέμα μια πλειοψηφία πάνω από 2 προς 1 εξέφρασε αρνητική θέση για την εκτροπή! Ακόμα και στη Θεσσαλία δεν υπήρξε πλειοψηφία υπέρ της εκτροπής. Εκεί οι απόψεις μοιράστηκαν ίσα, 39% υπέρ με 39% κατά του έργου.

Βασικό επιχείρημα της απόφασης του ΣτΕ είναι ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν

είχε συντάξει μελέτη διαχείρισης υδάτινων πόρων σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία του 1987. Έκτοτε εκδόθηκε η οδηγία πλαίσιο για το ΝΕΡΟ 2000/60/ΕΚ σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα υποχρεούται να συντάξει αναλυτικές μελέτες διαχείρισης σε επίπεδο λεκάνης απορροής, να γίνει οικονομική ανάλυση των χρήσεων νερού και να ανακτηθεί αναλογικά το κόστος. Το ΥΠΕΧΩΔΕ όμως δεν φαίνεται να προχωρεί με την ταχύτητα που αρμόζει στη σημαντική αυτή διαδικασία.

Ελπίζουμε αυτή τη φορά να γίνει απόλυτα σεβαστή η απόφαση του ΣτΕ να σταματήσει άμεσα το καταστροφικό και δημαγωγικό έργο της εκτροπής του Αχελώου και να αρχίσει ένας εποικοδομητικός διάλογος για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βιώσιμη ανάπτυξη του θεσσαλικού κάμπου και άλλων γειτονικών περιοχών.

Δημήτρης Δημόπουλος

«Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική»

ΑΡΧΕΣ, ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

«Ο πλανήτης μας πλησιάζει την άβυσσο χωρίς όμως να γνωρίζει που ακριβώς βρίσκεται ο γκρεμός. Κάπως συγκλίνουν τα επιχειρήματα ότι το επικίνδυνο σημείο είναι η αύξηση της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά 2 βαθμούς Κελσίου πάνω από τα επίπεδα της προβιομηχανικής εποχής, δηλαδή μόλις 1,3 βαθμούς Κελσίου πιο ψηλά από την σημερινή κατάσταση.»

Έτσι γράφει ένας αναλυτής της κλιματολογικής κατάστασης σε πρόσφατο άρθρο του στο διαδίκτυο. Στην συνέχεια αναφέρει ότι σε κάποιο στάδιο αφού ξεπερασθεί το όριο αυτό, κινδυνεύει ο κόσμος από ασταμάτητο λιώσιμο των πάγων της Γροιλανδίας και της Δυτικής Ανταρκτικής, που θα αύξανε την μέση στάθμη της θάλασσας κατά 13 ολόκληρα μέτρα. Με μια τέτοια εξέλιξη πόσα παραθαλάσσια σπίτια θα καταντούσαν πολύτιμα αντικείμενα υποβρύχιας αρχαιολογίας;

Για να αποφύγουμε αυτόν τον κίνδυνο και πολλούς άλλους, μικρότερους και μεγαλύτερους πρέπει να μειώσουμε δραστικά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, και ένας από τους κυριότερους τρόπους να πετύχουμε αυτόν τον στόχο είναι να περιορίσουμε την σπατάλη ενέργειας στα κτίρια. Ακούεται παράξενο και είναι σίγουρα παράλογο ότι τα σπίτια στην Σουηδία φαίνεται να έχουν ενεργειακή αποδοτικότητα διπλάσια από εκείνα της χώρας μας. Η πρόκληση είναι μεγάλη. Γι αυτό η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙ-

ΡΕΙΑ οργανώνει το φθινόπωρο μια σειρά δέκα μαθημάτων που θα εξετάσει το πρόβλημα της μείωσης κατανάλωσης στα κτίρια από όλες τις πλευρές.

Η δομή των μαθημάτων διαρθρώνεται σε τρεις βασικές ενότητες

Η **πρώτη** είναι θεωρητικής κατεύθυνσης και περιλαμβάνει: απόδοση ορισμών, επικρατούσες βασικές θεωρίες, εφαρμογές βιοκλιματικού σχεδιασμού από το διεθνές χώρο, αντιστοιχίες με τοπική και παραδοσιακή αρχιτεκτονική, ανακύκλωση και επανάχρηση υλικών, διάκριση μεταξύ ενεργητικών και παθητικών συστημάτων σχεδιασμού.

Η **δεύτερη ενότητα** μαθημάτων περιλαμβάνει παρουσιάσεις έργων από αρχιτέκτονες, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών χρήσεων: Πολυκατοικίες και αστικές μονοκατοικίες, εξοχικές κατοικίες, θρησκευτικά, εκπαιδευτικά κτίρια, κτίρια γραφείων και βιομηχανικά κτίρια, επεμβάσεις σε υφιστάμενα κελύφη και σε πολεοδομικά σύνολα.

Τέλος, η τρίτη ενότητα εστιάζει σε οικονομικές παραμέτρους και προοπτικές, σε εθνικές στρατηγικές ανάπτυξης ήπιων μορφών ενέργειας, καθώς και σε προγράμματα επιδοτήσεων.

* Πληροφορίες για το πρόγραμμα των μαθημάτων μπορείτε να πάρετε από τον Πίνακα των Εκδηλώσεων στη σελ. 2 ή από τη Γραμματεία της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Έκθεση με θέμα το Σκυριανό Αλογάκι

Από τις 13 έως τις 20 Σεπτεμβρίου, επισκεφτείτε το κτίριο μας για να γνωρίσετε τα μικρά άλογα που αναφέρονται από τα αρχαία χρόνια και που, άλλοτε, έβοσκαν ελεύθερα στο νότιο τμήμα της Σκύρου. Μετά την απογραφή του 1998 τα καθαρόαιμα δεν ξεπερνούσαν τα 30. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ σε συνεργασία με την μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρεία Σίλβα, που έχει ως κύριο μέλημα της την εκτροφή και διαιώνιση του σκυριανού αλόγου, διοργανώνουν έκθεση με θέμα τη ζωή και την ιστορία του. Το Σαββατοκύριακο μια απρόσμενη έκπληξη θα περιμένει όλους εσάς και ιδιαίτερα τα παιδιά!

Χορεύοντας με την Πανσέληνο

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα αποχαιρετήσει για μια ακόμα χρονιά το καλοκαίρι με τον καθιερωμένο μας χορό που θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2005 και ώρα 21:00, στο Γκολφ της Γλυφάδας. Μια βραδιά γεμάτη εκπλήξεις! Κουαρτέτο εγχόρδων θα μας κρατήσει συντροφιά κατά τη διάρκεια του γεύματος, θα ακολουθήσουν λαχνοί με πλούσια δώρα, άλλες εκπλήξεις, και τέλος χορός συντροφιά με την μουσική από τον Dj και... το φεγγάρι! Παρακαλούμε σημειώσατε ότι η παρουσία σας είναι όχι μόνο απαραίτητη αλλά και καθοριστική για την επιτυχία των σκοπών της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. 210-3225245, εσωτ. 4

Έκθεση ΙΣΤΟΡΙΕΣ:

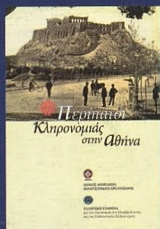
Το κοινοτικό Αρχείο της Φολεγάνδρου, 1825 - 1970

Το κοινοτικό αρχείο της Φολεγάνδρου βρέθηκε τον Ιούλιο του 2004 στο βοηθητικό τμήμα του Δημοτικού Σχολείου της Χώρας. Μέχρι σήμερα παραμένει αδιερεύνητο. Η έκθεση που θα γίνει στο κτίριο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ από τις 27 Σεπτεμβρίου έως τις 11 Οκτωβρίου 2005 είναι μια από τις πρώτες προσπάθειες αξιοποίησης ενός μέρους του αρχείου που βλέπει για πρώτη φορά το φως της δημοσιότητας.

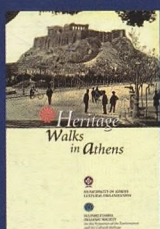
Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά 2005

Μπορεί ακόμα να μην έχουμε αρχίσει τις καλοκαιρινές μας διακοπές και τα Χριστούγεννα να μας φαίνονται μακριά, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ όμως έχει ήδη προγραμματίσει τις ημερομηνίες για τη Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά του 2005. Από την 1η έως και τις 4 Δεκεμβρίου, θα μπορείτε να κάνετε τις χριστουγεννιάτικες αγορές σας και να βρείτε πρωτότυπα δώρα για τους αγαπημένους σας, πάντα στο φιλόξενο κτίριο μας.

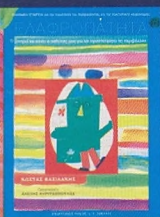
«Περίπατοι Κληρονομιάς
στη Αθήνα»
Ένας οδηγός περιήγησης
στο ιστορικό κέντρο.
€ 10,00

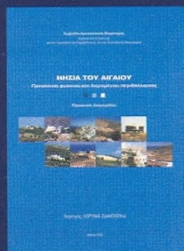
«Heritage Walks in
Athens»
A guide book about the
historical centre
€ 10,00

«Ελαφροπάτητα»
Περιβαλλοντικός οδηγός
για τον πολίτη
€ 15,00

«Νησιά του Αιγαίου, Προστασία
Φυσικού και Δομημένου
περιβάλλοντος»
€ 15,00

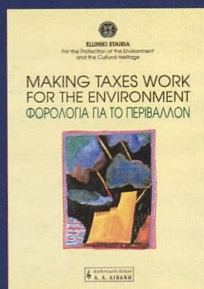
Μέρος του έργου της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ αποτελεί η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών και σε αυτό το πλαίσιο έχει εκδώσει βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό. Αγοράζοντάς τα ενισχύετε το έργο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Μπορείτε να τα προμηθευτείτε στο πωλητήριο της στην Πλάκα, Δευτέρα με Παρασκευή, 10:00-17:00 ή τηλεφωνικά στο 210 3225245, εσωτ. 5.

«Πέντε χρόνια μετά τη
Σύμβαση του Άαρχους»
€ 10,00

«Πανελλήνιο Συμπόσιο
Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης»
€ 15,00

«Making Taxes works for the
Environment / Φορολογία για
το περιβάλλον»
€ 15,00

ΜΠΛΟΥΖΑΚΙΑ ΜΑΚΟ
100% ΒΑΜΒΑΚΙ

Σχέδιο Πεταλούδες
12 €

Σχέδιο Δελφίνια
12 €

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό
Τριπόδων 28, Πλάκα, 105 58 Αθήνα
Κωδικός 2755
Τηλ.: +30 210 3225 245 και +30 210 3226 693 • Fax: +30 210 3225 240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr
Ιστοσελίδα: www.ellinikietairia.gr

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Εκδότης: Κ. Ι. Καρράς

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Υπεύθυνη έκδοσης: Φραντζέσκα Οικονόμου

Σχεδίαση: Ερμής Κασάπης
Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία: Μιχάλης Τουμπής ΑΕ - Γραφικές Τέχνες
Παραγωγή: FRAME AD&PUB SERVICES